

**Examen de absolvire a Institutului Național al Magistraturii
15-19 mai 2012**

**DREPT PENAL ȘI DREPT PROCESUAL PENAL
JUDECĂTORI**

BAREM DEFINITIV

Varianta nr.1

Subiectul nr. 1 din Drept penal

Infrațiuni la care tentativa nu este posibilă (cu excepția posibilității tentativei în cazul infracțiunilor săvârșite cu intenție indirectă).

Punctaj: 2 puncte

Din examinarea conceptului însuși al tentativei rezultă că aceasta nu este posibilă la toate infracțiunile, ci numai la cele la care fapta constă într-o acțiune săvârșită cu intenție și susceptibilă de faze sau etape în executarea ei. În mod firesc, acolo unde aceste cerințe nu sunt satisfăcute, tentativa nu este posibilă. Imposibilitatea tentativei este legată fie de specificul elementului material al infracțiunii, fie de specificul elementului său subiectiv.

Imposibilitatea tentativei decurgând din specificul elementului material:

a) **La infracțiunile omisive**, la care elementul material constă într-o inacțiune, în nefacerea a ceea ce legea ordonă, tentativa nu este posibilă fiindcă neîndeplinirea obligației de a face înseamnă consumarea infracțiunii. Chiar și în cazul în care legea prevede un anumit termen în care obligația trebuie îndeplinită (de exemplu termenul de 2 luni pentru plata pensiei de întreținere la a cărei expirare se consumă infracțiunea de abandon de familie, art. 305 lit. c C.p.), infracțiunea se consumă la expirarea termenului fără să se poată vorbi, până în acel moment, despre o punere în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea....0,40 puncte.

b) **La infracțiunile de execuție promptă**, care, prin modul cum sunt săvârșite, nu pot avea o desfășurare în timp și spațiu (iter criminis). Intră în această categorie infracțiunile săvârșite prin cuvinte (verbis) cum sunt propaganda în favoarea statului totalitar, mărturia mincinoasă etc. săvârșite oral. De asemenea, nu este posibilă tentativa **la infracțiunile zise de consumare anticipată** cum este, de exemplu, luarea de mită, care se poate săvârși prin simpla acceptare sau nerespingere a unei promisiuni sau oferte de mită (art. 254 C.p.), fapte care, de asemenea, nu lasă loc pentru iter criminis.....0,40 puncte

c) **La infracțiunile de obicei, care au ca element material repetarea acțiunii tipice de un număr de ori, din care să rezulte săvârșirea faptei din obicei sau ca îndeletnicire** (de exemplu infracțiunile de cerșetorie - art. 326 C.p.; prostituție - art. 328 C.p.; joc de noroc - art. 330 alin. 2 C.p. etc.). Tentativa nu este posibilă la aceste infracțiuni fiindcă actele săvârșite sunt licite până la acumularea unui număr suficient de repetări din care să rezulte îndeletnicirea. De asemenea, s-a susținut opinia că nu sunt susceptibile de tentativă nici infracțiunile continue, la care elementul material trebuie să se prelungească în mod natural în timp pentru consumarea infracțiunii. În ambele cazuri s-a susținut însă și opinia contrară, în sensul căreia tentativa este totuși posibilă și în cazul acestor infracțiuni.....0,40 puncte

Imposibilitatea tentativei decurgând din specificul elementului subiectiv al infracțiunii:

a) **La infracțiunile de culpă, la care nu există o rezoluție infracțională, nici reprezentarea unui iter criminis și prin urmare nu se poate vorbi despre o punere în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea.** Activitatea infracțională efectuată din culpă devine periculoasă prin rezultatul său, deci prin consumare. Nu se poate concepe tentativa nici în cazul culpei cu prevedere, deoarece făptuitorul își reprezintă rezultatul socialmente periculos ca imposibil în cazul dat, el este deci convins că rezultatul nu se va produce și de aceea nu se poate susține că trece la realizarea lui.....0,40 puncte

b) **La infracțiunile praeterintenționate, la care rezultatul mai grav este produs din culpă, deși a acționat cu intenție, făptuitorul nu a acționat în baza unei hotărâri de a produce rezultatul mai grav, acesta a depășit intenția sa.** De aceea, ca și în cazul culpei, nu se poate vorbi nici în cazul intenției depășite despre punerea în executare a hotărârii de a produce rezultatul mai grav, infracțiunile praeterintenționate nefiind susceptibile de tentativă...0,40 puncte

Subiectul nr. 2 din Drept procesual penal

Schimbarea încadrării juridice a faptei în cursul judecății în primă instanță (noțiune, procedura și efectele schimbării încadrării juridice cu privire la desfășurarea judecății în primă instanță, fără prezentarea situației în care schimbarea încadrării juridice se face dintr-o infracțiune pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se dispune din oficiu într-o infracțiune pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă).

Punctaj: 2 puncte

Procedura de schimbare a încadrării juridice a faptei. În cursul judecății în primă instanță se poate ajunge la concluzia că încadrarea juridică dată faptei în actul de sesizare nu este corectă și că ar trebui schimbată cu o altă încadrare juridică, corespunzătoare faptei penale așa cum este reținută în urma cercetării judecătorești. Întrucât instanța de judecată are obligația de a face o corectă aplicare a legii penale, ea nu poate fi limitată la încadrarea juridică inițială, care s-a constatat că este greșită, ci trebuie înlocuită cu încadrarea juridică prevăzută de legea penală.

Prin **încadrarea juridică a faptei** se înțelege stabilirea denumirii infracțiunii și a dispoziției din Codul penal sau dintr-o lege specială care o prevede, fără a se lua în considerare reținerea provocării sau a circumstanțelor atenuante sau agravante. Încadrarea

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to be "Stancu".

A smaller, more cursive handwritten signature in black ink, appearing to be "Lomonosov".

juridică a faptei are importanță nu numai pentru aplicarea corectă a legii penale, ci și pentru modul de desfășurare a judecății. Într-adevăr, de încadrarea juridică depinde **competența instanței de judecată**, uneori **compunerea completului**, obligativitatea participării procurorului, a apărătorului, dar și exercitarea în mod eficient a **dreptului la apărare**, căci inculpatul se apără în raport de o anumită încadrare juridică, nu față de orice alte infracțiuni posibile. Din această rațiune, în art. 334 se prevede procedura de urmat pentru schimbarea încadrării juridice a faptei, pe de o parte, pentru a permite cu ușurință aplicarea corectă a legii penale, iar, pe de altă parte, pentru a garanta inculpatului dreptul la apărare.....0,20 puncte

Schimbarea încadrării juridice a faptei penale pentru care a fost trimis în judecată inculpatul poate avea loc numai atunci când instanța de judecată reține ca săvârșită aceeași faptă prevăzută în rechizitoriu chiar dacă sunt reținute sau înlăturate împrejurări la care rechizitoriul nu se referă, dar care nu schimbă substanța faptei imputate. Astfel, se poate schimba încadrarea juridică din infracțiunea consumată în tentativă și invers; din formă simplă în formă calificată și invers; dintr-o infracțiune în altă infracțiune cu aceeași latură obiectivă, dar cu urmări sau cu împrejurări diferite. Când însă schimbarea încadrării juridice implică o altă faptă sau o faptă amplificată prin alte acte materiale aparținând infracțiunii continuate sau complexe este necesară în prealabil efectuarea procedurii de extindere a acțiunii penale sau a procesului penal, potrivit art. 335 și art. 336, după care se poate ajunge la schimbarea încadrării juridice.....0,20 puncte

Pentru a ajunge la schimbarea încadrării juridice, este necesar ca aceasta să fie **cerută de procuror, de părți sau invocată din oficiu** de către instanța de judecată. De regulă, **cererea de schimbare a încadrării juridice** se formulează **în cursul dezbaterilor judiciare**, când se pune problema determinării încadrării juridice sub care urmează a fi condamnat inculpatul; fie procurorul cere schimbarea încadrării juridice într-o infracțiune mai gravă, fie inculpatul cere încadrarea juridică într-o infracțiune mai ușoară. Cererea de schimbare a încadrării juridice poate fi cerută însă și **în cursul cercetării judecătorești**, dacă de noua încadrare juridică depinde competența și compunerea instanței de judecată sau s-ar produce alte consecințe de care depinde judecarea în continuare a cauzei. În fine, instanța poate ajunge la concluzia schimbării încadrării juridice a faptei **în cursul deliberării**, când analizează probele și ajunge la concluzia existenței unor împrejurări de care nu a ținut seama rechizitoriul sau plângerea persoanei vătămate.....0,20 puncte.

Procedura schimbării încadrării juridice presupune **două operații**: în primul rând, **să se pună în discuția părților și a procurorului** schimbarea încadrării juridice a faptei judecate, pentru a asculta concluziile acestora cu privire la corecta aplicare a legii penale; în al doilea rând, să se pună în vedere inculpatului că are dreptul, în vederea pregătirii apărării, să ceară **lăsarea cauzei la sfârșitul ședinței** de judecată sau, eventual, **amânarea judecății** pentru o ședință ulterioară.....0,20 puncte

Punerea în discuție a schimbării încadrării juridice a faptei apare ca necesară în temeiul principiului contradictorialității, în special atunci când instanța, în cursul deliberării, ajunge la concluzia necesității încadrării juridice a faptei într-o altă infracțiune decât cea sub care a fost judecat inculpatul; cum dezbaterile au fost încheiate, fără ca procurorul sau părțile să fi avut în vedere noua încadrare, cauza trebuie repusă pe rol în vederea ascultării concluziilor procurorului și ale părților. Dacă cererea de schimbare a încadrării juridice intervine în cursul cercetării judecătorești sau al dezbaterilor, concluziile procurorului și ale părților se vor referi și la noua încadrare juridică, astfel încât cerința legii va fi satisfăcută.....0,20 puncte .

Pregătirea apărării în legătură cu noua încadrare juridică, pusă în discuție, presupune mai multe ipoteze: inculpatul, personal sau prin apărătorul său, poate fi pregătit și în legătură cu noua încadrare juridică, astfel încât discuția despre aceasta și apărarea inculpatului pot avea loc imediat; inculpatul poate avea nevoie de un oarecare timp pentru a-și pregăti

apărarea, în care caz poate cere în acest scop lăsarea procesului la sfârșitul ședinței de judecată; în sfârșit, când apărarea implică administrarea de probe sau prezentarea de acte ori un timp mai îndelungat de pregătire, inculpatul poate cere amânarea cauzei pentru un alt termen. În vederea garantării dreptului la apărare al inculpatului, instanța este obligată să satisfacă cererea acestuia pentru pregătirea apărării, indiferent dacă schimbarea încadrării juridice se face în defavoarea sau în favoarea inculpatului.....0,20 puncte

Nerespectarea procedurii de schimbare a încadrării juridice a faptei este sancționată cu **nulitatea relativă**, astfel încât, pe de o parte, inculpatul trebuie să solicite punerea în discuție și acordarea posibilității pregătirii apărării iar, pe de altă parte, dacă schimbarea încadrării juridice s-a produs în cursul deliberării, trebuie să dovedească existența vreunei vătămări cauzate de modul cum a procedat instanța.....0,20 puncte

Schimbarea încadrării juridice se poate dispune prin **încheiere** (fără ca judecătorul să devină incompatibil) sau **sentință** (cu scurte explicații în cazul ambelor situații).....0,20 puncte.

Efectele schimbării încadrării juridice cu privire la desfășurarea judecății în primă instanță. De regulă, schimbarea încadrării juridice a faptei se produce cu ocazia soluționării cauzei în fond, ceea ce **atrage individualizarea pedepsei în raport de noua încadrare juridică**, mai severă sau mai puțin severă, în unele cazuri însă, schimbarea încadrării juridice produce efecte și cu privire la desfășurarea în continuare a judecății în primă instanță.....0,20 puncte.

Astfel, **dacă noua încadrare juridică atrage competența unei instanțe ierarhic superioare sau a unei instanțe de altă categorie** - de exemplu, militară - prima instanță trebuie să-și decline competența, nemaifiind abilitată să judece cauza. Nu se declină competența, ci se judecă în continuare cauza atunci **când noua încadrare juridică, rezultată în urma cercetării judecătorești, atrage competența unei instanțe ierarhic inferioare** [art. 41 alin. (1)].....0,10 puncte

Când noua încadrare juridică implică **o altă compunere a instanței de judecată**, este necesar să se continue judecata în compunerea corespunzătoare noii încadrări juridice; aceeași soluție și în cazul **procurorului și al apărătorului**, fiind interzisă, sub sancțiunea nulității absolute, judecarea cauzei fără participarea acestora.....0,10 puncte.

NOTĂ

Se acordă punctajul integral și dacă se menționează că sancțiunea este **nulitatea absolută** (cu trimitere la jurisprudența ÎCCJ și a CEDO în cauze privind România).

Se acordă punctajul integral și dacă se menționează ca în noțiunea de încadrare juridică se includ starea de recidivă, circumstanțe atenuante/agravante etc.

Subiectul nr. 3 – Subiect practic Drept penal și drept procesual penal

Considerând că faptele pentru comiterea cărora inculpații au fost trimiși în judecată sunt probate, că toate dispozițiile procedurale ce asigură legalitatea procesului penal au fost respectate, că la termenul de judecată din 08.02.2011 ambii inculpați au solicitat aplicarea dispozițiilor art. 320¹ Cpp, arătând ca recunosc în totalitate comiterea infracțiunilor pentru care au fost trimiși în judecată și solicitând ca judecata cauzei să se facă pe baza

probelor administrate în cursul urmăririi penale , că la termenul de judecată la care au avut loc dezbaterile au fost puse în discuția părților toate cererile și excepțiile invocate, instanța urmând să se pronunțe asupra acestora prin sentință, și că la termenul la care au avut loc dezbaterile precum și la pronunțarea a lipsit partea civilă, ambii inculpați nefiind prezenți la pronunțare, întocmiți minuta hotărârii de condamnare a inculpaților ce va fi pronunțată de instanță la data de 08.02.2011 prin care să aplicați fiecărui inculpat câte o pedeapsă privativă de libertate cu executare în regim de detenție, fără reținerea de circumstanțe atenuante. La dezbateri procurorul a solicitat pentru ambii inculpați luarea măsurii de siguranță a interzicerii de a se afla în Municipiul București , aratând ca măsura se justifică în raport de antecedentele inculpaților.

Punctaj: 6 puncte

HOT
08.02.2011

În baza art. 211 al. 1, 2¹ lit. a și b Cp cu aplic. art. 37 lit. a, b Cp și art. 320¹ al. 7 Cpp condamnă pe inculpatul ....NICUȘOR (fiul lui Alexandru și Dumitra, născut la data de 14.03.1975 în Slobozia, jud. Ialomița, CNP 1750314....., cetățean român, fără ocupație, fără loc de muncă, studii liceale, necăsătorit, domiciliat în sat Săveni, com. Săveni, str. Preot Nicolae Bârzoii, nr. ...., jud. Ialomița și f.f.l. în București, str. Măceșului, sector 4, recidivist, în prezent aflat în Penitenciarul Rahova) la o pedeapsă de 5 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie în stare de recidivă postcondamnatorie.....0,50 puncte

În baza art. 61 Cp dispune revocarea beneficiului liberării condiționate privind pedeapsa de 10 ani închisoare aplicată inculpatului prin sentința penală nr. 1166/28.11.2003 a Tribunalului București, definitivă prin decizia penală nr. 6533/7.12.2009 a ICCJ, și contopește restul de pedeapsă neexecutat de 1001 zile închisoare cu pedeapsa aplicată inculpatului prin prezenta, urmând ca în final inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea și anume pe cea de 5 ani închisoare. ....0,25 puncte

În baza art. 271 al. 4 Cp cu aplic. art. 320¹ al. 7 Cpp condamnă pe același inculpat la o pedeapsă de o luna închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de nerespectare a hotărârilor judecătorești , prin înlăturarea dispozițiilor art. 37 lit. a Cp.....0,50 puncte

În baza art. 33 lit. a Cp și art. 34 lit. b Cp contopește pedepsele aplicate inculpatului ....NICUȘOR prin prezenta, urmând ca în final inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea și anume pe cea de 5 ani închisoare. ....0,25 puncte

Face aplicarea disp. art. 71, 64 lit. a teza-II-a și lit. b Cp.....0,25 puncte

În baza art. 116 Cp aplică inculpatului ....NICUȘOR măsura de siguranță a interzicerii de a se afla în București pe o perioadă de 5 ani după executarea pedepsei principale.....0,50 puncte

În baza art. 88 Cp deduce din durata pedepsei aplicată inculpatului ...NICUȘOR prin prezenta durata reținerii și arestării preventive de la 1.11.2010 la zi. .... 0,25 puncte

În baza art. 350 al. 1 Cpp menține măsura arestării inculpatului ...Nicușor.....0,25 puncte

În baza art. 118 lit. b Cp dispune confiscarea specială de la inculpatul ...Nicușor a unui cuțit tip briceag de 17 cm, cu mâner din plastic de culoare negru cu violet, depus la Secția 11 Poliție conform dovezii de la fila 61 dup.....0,25 puncte

În baza art. 109 al. 4 Cpp dispune restituirea către inculpatul ....NICUȘOR a unui telefon mobil marca Sony Ericsson, model W395, seria IMEI 358767035928649, a unui telefon mobil marca Iphone, seria IMEI (1) 357636784645814 și seria IMEI(2) 357500214958843, a unui telefon mobil Nokia cu cartela SIM Vodafone seria 912047170363, bunuri ridicate de la acesta cu ocazia depistării sale și care se află depuse la Secția 11 Poliție, conform dovezii de la fila 61 dup.....0,25 puncte

În baza art. 26 Cp rap la art. 211 al. 1, 2¹ lit. a și b Cp cu aplic. art. 37 lit. a Cp și art. 320¹ al. 7 Cpp condamnă pe inculpatul ..ADRIAN CONSTANTIN (fiul lui Costică Ioan și Lenuța, născut la data de 6.11.1989 în localitatea Nehoiu, jud. Buzău, CNP 1891106....., cetățean român, fără ocupație, fără loc de muncă, studii 7 clase, necăsătorit, domiciliat în sat Săveni, com. Săveni, str. Preot Nicolae Bârzoii, nr. 42, jud. Ialomița și f.f.l. în București, str. Măceșului, sector 4, recidivist, în prezent aflat în Penitenciarul Rahova) la o pedeapsă de 5 ani închisoare pentru săvârșirea complicității la infracțiunea de tâlhărie în stare de recidivă postcondamnatorie.....0,50 puncte

În baza art. 83 Cp dispune revocarea beneficiului suspendării condiționate privind pedeapsa de 10 luni închisoare aplicată inculpatului ...Adrian Constantin prin sentința penală nr. 24/02.02.2009 a Judecătoriei Fetești, definitivă prin decizia penală nr. 54/A/10.04.2009 a Tribunalului Ialomița și cumulează aritmetic această pedeapsă cu pedeapsa aplicată inculpatului prin prezenta, urmând ca în final inculpatul ....ADRIAN CONSTANTIN să execute o pedeapsă de 5 ani și 10 luni închisoare.....0,50 puncte

Face aplicarea disp. art. 71, 64 lit. a teza-II-a și lit. b Cp.....0,25 puncte.

În baza art. 88 Cp deduce din durata pedepsei aplicată inculpatului ....ADRIAN CONSTANTIN prin prezenta durata reținerii și arestării preventive de la 1.11.2010 la zi. .... 0,25 puncte

În baza art. 350 al. 1 Cpp menține măsura arestării inculpatului ...ADRIAN CONSTANTIN..... 0,25 puncte

În baza art. 109 al. 4 Cpp dispune restituirea către inculpatul ....ADRIAN CONSTANTIN a unui telefon mobil marca Nokia N 70 cu cartela SIM Vodafone nr. 00507935697 și seria IMEI 358637014746744, telefon ridicat de la inculpat cu ocazia depistării sale și care se află depus la Secția 11 Poliție, conform dovezii de la fila 62 dup..... 0,25 puncte

În baza art. 14 Cpp și art. 346 Cpp, art. 16¹ al. 3 Cpp, văzând și disp. art. 998, 999 C. Civ., admite acțiunea civilă formulată de partea civilă Popa Diana Cristina (domiciliată în București, str. Răcari, nr. ..., bl. ....., ap. .... sector 3) și obligă inculpații în solidar la plata sumei de 4000 lei cu titlu de despăgubiri civile către partea civilă..... 0,25 puncte

În baza art. 191 al. 1, 2 C.p.p. obligă inculpații la câte 1450 lei fiecare cu titlu de cheltuieli judiciare către stat, din care câte 300 lei de la fiecare inculpat reprezintă onorariul aparatorilor oficiu, avocat ..... pentru inculpatul ...Nicușor și avocat ..... pentru inc. ... Adrian Constantin, avansate din fondurile Ministerului Justiției.....0,15 puncte

Cu recurs in 10 zile de la pronunțare pentru procuror și de la comunicare pentru inculpați și partea civilă. .... 0,15 puncte
Pronunțată în ședință publică, azi , 08.02.2011 .....0,10 puncte
Semnătura președintelui completului.....0,10 puncte

NOTA

Se va acorda punctaj integral în cazul în care pedeapsa principală este legală .

La pedeapsa accesorie se va acorda punctajul integral și in situația în care inculpaților li se interzic drepturile prevăzute de art. 64 lit. a Cp.

Se va acorda punctaj integral și în situația în care înlăturarea disp. art. 37 lit. a Cp din încadrarea juridică a infracțiunii prev. de art. 271 al. 4 Cp pentru care a fost trimis in judecată inculpatul ....NICUȘOR se va face in temeiul art. 334 Cpp.

Se va acorda punctajul cumulat in situatia in care anumite dispozitii din minuta se refera deopotriva la ambii inculpati.

Se va acorda punctaj integral si in situatia in care in cazul inculpatului....Nicusor se aplica pedeapsa accesorie dupa fiecare pedeapsa principala.

Se va acorda punctaj integral si in situatia in care in privinta inculpatului ....Nicusor se opteaza pentru mentinerea beneficiului liberarii conditionate , cu conditia realizarii contopirii restului de pedeapsa neexecutat cu pedeapsa aplicata in cauza printr-o alta modalitate legala.

Se va acorda punctaj integral în cazul în care la soluționarea corectă a laturii civile a cauzei nu se vor indica și disp. art. 998,999 C. Civil.

Nu se va acorda punctaj în cazul aplicării de pedepse complementare.

Semnătura membrilor

Comisiei de corectare

